

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Kültür İşleri Genel Müdür Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.KİGY.0.0-879.11/IV-2011/4910463
Konu : Yazılı Soru Önergesi / Özcan
Yeniçeri / 7/1151

14 Aralık 2011

TBMM BAŞKANLIĞINA

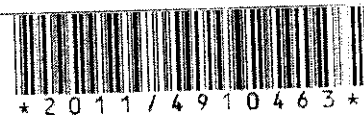
İlgi : 21.11.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-47834-30309 sayılı yazıları.

Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan Yeniçeri'nin ilgide kayıtlı 7/1151 sayılı soru önergesinin yanıtı ekte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ek : 1

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

ANKARA MİLLETVEKİLİ PROF. DR. SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
7/1151 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR

Osmanlı İmparatorluğu döneminde, Kanuni Sultan Süleyman'ın emriyle Mimar Sinan'ın hazırladığı, 1590'da Mimar Mehmet Ağa tarafından Türk üslubunda tavaf alanı çevresine 500 küçük kubbe yapılmıştır. Kabe'ye saygıdan alçak tutulan revak adı verilen 500 kadar küçük kubbe ile süslü bu bölüme, 'Osmanlı revakları' denmektedir.

Merkezi Mekke'de bulunan Umm Al-Qura Üniversitesinin geliştirdiği Kabe'yi genişletme projesi Suudi Arabistan Kralı Abdullah tarafından kabul edilerek Kurban Bayramı ve Hac döneminin ardından 5 Aralık tarihinde yıkımına başlanacağı, Osmanlı mimarisinin son örneği olan revakların yıkımının Türk inşaat firmaları tarafından yapılacağı yazılı ve görsel basında yer almaktadır. Tarihi ve sanat değeri son derece yüksek olan Osmanlı mimarisinin karakteristik özelliklerini taşıyan bu revakların yıkımı Suudi yetkililerin topraklarından Osmanlı izlerini yok etme anlamına gelmektedir.

Türk garnizonunun kullandığı Ecyad Kalesi'ni yerle bir eden Suudi yönetimi, kutsal topraklardaki son Osmanlı eseri olan revakları yıkarak kutsal topraklarda tek bir Türk eseri bırakmamış olacaktır !

Bu bağlamda,

- 1- Osmanlı mimarisinin son örneği olan revakların yıkımının önlenmesi konusunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin hangi girişimleri olmuş ya da olacaktır ?
- 2- Dışişleri Bakanlığı revakların yıkılması konusunda Suudi Hükümetiyle diplomatik bir temas yapmış mıdır ?
- 3- Suudi Arabistan yetkilileri tarafından, son Osmanlı mimarisi örneği olan revakların yıkımı konusunda Türkiye Cumhuriyeti görüşü sorulmuş mudur?
- 4- Revakların yıkımı konusunda Türk inşaat firmalarına müracaatta bulunulmuş mudur ?
- 5- Türk inşaat firmalarına, İslam dünyasının en kutsal mekanında atalarının yaptığı revakların yıktırılması suçuna alet olmamaları konusunda uyarı yapılmış mıdır ?

YANITLAR

Revaklar, Ecyad Kalesi'nin Aralık 2001'de yıkılmasından sonra Kabe'de kalan ve bir mimari şaheser ve kültürel mirasımız olan yegane Türk-Osmanlı eseridir.

Kabe'nin etrafındaki tavaf alanının genişletilmesi projesinin geçmişi 1988'e kadar uzanmaktadır. Ülkemiz, revakların kaldırılması meselesini 1992'den bu yana girişim konusu yapmaktadır. Kasım 2009'da revakların yıkılacağı yönünde yeni duyurular alınmıştır. Bunun üzerine, Sayın Başbakanımız ve tarafımdan Aralık 2009 ve Ocak 2010 tarihinde Dışişleri Bakanı Prens Saud Al Faysal ve Kral Abdullah bin Abdülaziz nezdinde girişimlerde

bulunulmuştur. Kral Abdullah, revakların asıl şekilleri korunarak geriye çekileceği yanıtını vermiş, bilahare bu konuda olumsuz bir gelişme kaydedilmemiştir. Bilahare, bu konu Hükümetimiz tarafından Suudi Arabistan makamları ve en üst düzey yetkililer nezdinde ısrarla takip edilmeye devam edilmiştir. Son olarak, konunun yeniden gündeme gelmesi üzerine, girişimlerimiz yoğunlaştırılmış, bu kapsamda 15 Kasım 2011 tarihinde Rabat'ta görüştüğüm Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Prens Saud Al Faysal, genişleme projesi kapsamında ekliptik bir sorun bulunmakla birlikte Kabe revaklarına hiçbir surette dokunulmayacağını belirtmiştir. Konu Hükümetimiz ve Bakanlığımızca titizlikle izlenmeye devam edilmektedir.